

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Obvodní soud pro Prahu 2 rozhodl soudcem JUDr. Luďkem Pilným ve věci

žalobce:

V [redacted] J [redacted] nar. [redacted]

bytem [redacted]

zastoupeného JUDr. Tomášem Chramostou, advokátem
sídlem Kadaňská 3550, Chomutov

proti

žalované:

Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti ČR, IČO 00025429
sídlem Vyšehradská 427/16, Praha 2

o zaplacení 624 155,- Kč s příslušenstvím

takto:

- I. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci částku ve výši 98 458,- Kč s úrokem z prodlení z částky 98 458,- Kč ve výši 9,75% ročně od 1.11.2019 do zaplacení, to vše ve lhůtě 15 dnů od právní moci rozsudku.
- II. Žaloba se v části, ve které se žalobce domáhal, aby byla žalované uložena povinnost zaplatit žalobci částku ve výši 525 697,- Kč s úrokem z prodlení z částky 525 697,- Kč ve výši 9,75% ročně od 1.11.2019 do zaplacení, zamítá.
- III. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 14 342,- Kč, a to ve lhůtě 15 dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou doručitou zdejšímu soudu dne 1.11.2019 domáhá na žalované zaplacení shora uvedené částky s tím, že se jedná o nemajetkovou újmu způsobenou žalobci nepřiměřeně dlouhým trestním řízením, které bylo vedeno zejména Krajským soudem v Ústí nad Labem pod sp.zn. [redacted] Usnesením policejního orgánu Policie ČR - Správy Severočeského kraje v Ústí nad Labem CTS: [redacted] dne 8.3.2006 bylo podle § 160/1 tr. řádu zahájeno trestní stíhání žalobce a dalších spoluobviněných pro trestný čin porušování povinnosti při správě

cizího majetku podle § 255a/1, 2a), b) tr. zákona. Usnesením státní zástupkyně KSZ ze dne 25.4.2006 byla podle § 148/1c) tr. řádu zamítnuta coby nedůvodná stížnost žalobce proti usnesení o zahájení trestního stíhání. Usnesením Krajského soudu v Ústí nad Labem č.j. [REDAKCE] ze dne 20.5.2008 bylo podle § 188/1c) tr. řádu zastaveno trestní stíhání všech obviněných. Ke stížnosti státní zástupkyně KSZ bylo usnesením Vrchního soudu v Praze sp. zn. [REDAKCE] ze dne 30.10.2008 podle § 149/1, 2 tr. řádu zrušeno usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 20.5.2008 a věc byla vrácena státnímu zástupci k došetření. Obžalobou státní zástupkyně KSZ ze dne 10.8.2009 byli obvinění obžalováni z trestného činu porušování povinností při správě cizího majetku podle § 255a/1, 2a), b) tr. zákona. Rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem sp. zn. [REDAKCE] ze dne 7.11.2013 byli obžalováni podle § 226 písm. b) tr. řádu zproštěni obžaloby. K odvolání státní zástupkyně KSZ byl usnesením Vrchního soudu v Praze sp. zn. [REDAKCE] ze dne 28.5.2014 podle § 258/1b), c) tr. řádu zrušen rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 7.11.2013 a věc byla vrácena soudu prvního stupně k novému projednání a rozhodnutí. Rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem sp. zn. [REDAKCE] ze dne 25.4.2016 byli obžalováni podle § 226 písm. b) tr. řádu zproštěni obžaloby. Usnesením Vrchního soudu v Praze, čj. [REDAKCE], ze dne 25.10.2018 byl rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem zrušen a trestní stíhání všech obviněných bylo zastaveno. Dle žalobce je tak zřejmé, že přes opakované urgencye odstranění průtahů v řízení toto trvalo od 8.3.2006 do října 2018, tedy neuvěřitelných 12 let a 7 měsíců, přestože se jednalo o přečin s horní sazbou tři léta. Tato doba řízení je zjevně způsobena zejména činností soudu prvního stupně. Žalobce byl po výše uvedené dobu nucen bránit se a prosazovat svá práva a žít po celou tuto dobu v právní nejistotě, když byl neustále, s ohledem na nerozhodnost soudu, vystavován možnosti odsouzení, což je s ohledem charakter celého případu velice frustrující a běžný život omezující, velmi zatěžující zejména psychiku žalobce a mělo tak vliv nejen na jeho osobní a rodinný život, ale též na ten pracovní. Neuvěřitelně dlouhá doba, po kterou byl žalobce nucen bránit svá zákonná práva, pak způsobila žalobci mnohé komplikace v jeho osobním i pracovním životě, zejm. pak za situace, kdy trestní věc byla mediálně známá. Zprávy se objevovaly v různých sdělovacích prostředcích, kdy se ze stíhání stala věc veřejná a v očích veřejnosti to žalobce značně poškodilo, neboť jeho jméno bylo vždy v člancích zmiňováno. S ohledem na uvedené žádá žalobce v souladu se stanoviskem Nejvyššího soudu sp. zn. Cpjn 206/2010 náhradu nemajetkové újmy. Žalobce je přesvědčen, že základní částka ve výši 231 662,- Kč není s ohledem na specifika a výjimečnost případu kompletní, když tato by měla být navýšena. Vzhledem k tomu, že se dle žalobce jednalo o nesložitou, běžně projednávanou kauzu, považuje žalobce za vhodné připočíst 40%. S ohledem na přístup žalobce a jednoznačné selhání orgánů činných v trestním řízení by navýšení základu mělo dosahovat maximální výše 50%. Řízení bylo vedeno fakticky takřka po celou dobu pouze před soudem prvního stupně, kdy řízení před soudem druhého stupně bylo konáno vždy v neveřejném zasedání, kdy je tedy nutné navýšení v rozsahu 20%. Trestní řízení je řazeno mezi řízení se zvýšeným významem pro účastníka řízení, když v průběhu řízení je žalobce zjevně vystaven úzkosti a četným obtížím, způsobeným takřka 12 let a 7 měsíců trvajícím zásahem do práv žalobce, kdy toto by mělo představovat navýšení o 40%. Dle kritérií dle § 31a odst. 3 písm. b-e) OdpŠk tedy žalobce základní částku navýšil o 150%, tj. o částku ve výši 392 493,- Kč, a to i s ohledem na medializaci případu. Žalobce uplatnil nárok na náhradu nemajetkové a majetkové újmy u žalované, a to z titulu nesprávného úředního postupu. Na uplatněný nárok reagovala žalovaná, tak že žalobci sdělila, že došlo k průtahům, nicméně žalobci nebylo poskytnuto žádné finanční plnění.

2. Žalovaná navrhla zamítnutí žaloby s tím, že žalobou uplatněný nárok neuznává. Učinila nesporným, že se žalobce obrátil se svým nárokem na žalovanou svým podáním doručeným žalované dne 30.4.2019. Žalovaná svým stanoviskem ze dne 16.10.2019 dospěla k závěru, že v podkladovém řízení došlo k nesprávnému úřednímu postupu spočívajícímu v jeho nepřiměřené délce a žalobci poskytla zadostiučinění v podobě konstatování porušení jeho práva na projednání věci v přiměřené lhůtě, kterýžto způsob satisfakce se v dané věci jeví jako dostačující. Stanovisko

bylo žalobci doručeno dne 17.10.2019, tedy ještě před podáním žaloby, kterou žalobce podal dne 1.11.2019. V předmětné věci probíhalo dle žalované trestní řízení před dvěma stupni soudní soustavy po dobu 12 let a 8 měsíců, ve věci samé rozhodoval soud prvního stupně 3x a odvolací soud 3x, když soud prvního stupně nejprve trestní stíhání obžalovaných zastavil, k odvolání státní zástupkyně odvolací soud usnesení soudu prvního stupně zrušil a věc vrátil státní zástupkyni k došetření, po opětovném podání obžaloby soud prvního stupně rozsudkem obžalované zprostil obžaloby, k odvolání státní zástupkyně odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení pro nedostatečná skutková zjištění, druhý zprošťující rozsudek soudu prvního stupně odvolací soud v celém rozsahu zrušil a rozhodl tak, že trestní stíhání zastavil z důvodu promlčení. V řízení byly dále shledány průtahy v řízení před soudem prvního stupně v období mezi 10.3.2011 až 3.4.2013 a mezi 2.7.2014 až 11.9.2015. Vzhledem k uvedeným skutečnostem žalovaná celkovou délku řízení zhodnotila jako nepřiměřenou. Při posouzení věci je třeba dle žalované rovněž poukázat na právní a skutkovou složitost věci, když předmětem řízení bylo posouzení, zda došlo ke spáchání tr. činu porušování povinností při správě cizího majetku dle ust. §255a odst. 1, odst. 2 písm. a), b) TZ při prodeji akcií ve vlastnictví města 13 obžalovanými zastupiteli, resp. členy rady města. V rámci přípravného řízení bylo zapotřebí shromáždit značný důkazní materiál (znalecký posudek na ocenění akcií, velké množství listinných důkazů ke zjišťování jiných nabídek na trhu, k fungování a kompetencím úřadu Statutárního města [REDAKCE], zápisy ze schůze Rady Statutárního města [REDAKCE] výpisy z účtu, smluvní dokumentace, bylo zapotřebí právní pomoci k odtajnění bankovního tajemství do zahraničí, listiny k vývoji kurzu a objemů obchodů emitenta akcií, podklady k výběrovému řízení včetně jednotlivých přihlášek, podání vysvětlení značného množství osob atd.). V předmětné věci byl žalobce jedním ze 13 obžalovaných členů rady, resp. zastupitelstva Statutárního města [REDAKCE] vůči nimž bylo vedeno trestní stíhání pro tr. čin porušování povinností při správě cizího majetku dle ust. §255a odst. 1, odst. 2 písm. a), b) TZ. Žalobce odmítl vypovídat jak v rámci přípravného řízení, tak i při hlavním líčení před soudem, dalších líčení se zásadně neúčastnil a souhlasil s projednáním věci bez své přítomnosti. Stížnost na průtahy ani návrh na určení lhůty k procesnímu úkonu žalobce nepodával. Po zastavení řízení z důvodu promlčení žalobce netrval na projednání věci. Sám žalobce návrh na zastavení trestního řízení pro promlčení v době, kdy k němu došlo, také nepodával. Projevoval k předmětnému řízení extrémní nezájem, a to ve shodě s ostatními obžalovanými, kteří v řízení postupovali shodně a sdíleli tak společně újmu ohledně výsledku věci, avšak tato újma byla v dané věci minimální, když stejně tak soud prvního stupně projevoval zjevnou neochotu se věcí zabývat, když se v řízení dopouštěl průtahů, přičemž zároveň odmítal provádět důkazy s poukazem na rychlost a hospodárnost řízení a právě v důsledku průtahů na jeho straně došlo k promlčení trestněprávní odpovědnosti žalobce. Žalobce nenesl ani újmu spočívající v obavě o uložení případné povinnosti k náhradě škody, když poškozené Statutární město [REDAKCE] bylo rovněž ve věci pasivní, opakovaně se odmítlo připojit se svým nárokem na náhradu škody do adheze, ačkoli Vrchní soud v Praze ve svém usnesení čj. [REDAKCE] ze dne 30.10.2008 konstatoval, že z dosud shromážděných důkazů již vyplynulo, že obvinění při plnění důležité povinnosti opatrovat a spravovat cizí majetek si neopatřili veškeré materiály potřebné pro zodpovědné rozhodnutí o případném prodeji akcií, tedy jejich případná občanskoprávní odpovědnost nebyla vyloučena. Z ustálené rozhodovací praxe Nejvyššího soudu ČR vyplývá, že jiná forma náhrady nemajetkové újmy ve smyslu § 31a odst. 2 OdpŠk může být poskytnuta již v rámci trestního řízení samotného. Při promlčení trestní odpovědnosti zaniká trestní odpovědnost pachatele trestného činu uplynutím doby stanovené zákonem. Důvody promlčení jsou především hmotněprávní, protože uplynutím času postupně slábne, až docela zaniká potřeba trestněprávní reakce na trestný čin, a to jak z hlediska generální prevence (např. na trestný čin se zapomíná, negativní ovlivnění společenského vědomí mizí a škodlivost činu se snižuje), tak i z hlediska prevence individuální (u pachatele, jenž nespáchal další trestný čin, který je stejně nebo přísněji trestný, se předpokládá pozitivní změna jeho osoby, která rovněž přestala být nebezpečnou). Zanikla-li uplynutím doby škodlivost činu, resp. nebyla-li včas uplatněna

trestní odpovědnost vůči pachateli trestného činu, je důvodný i zánik trestní odpovědnosti za takový čin. V trestním stíhání, které bylo zastaveno mimo jiné z důvodu promlčení trestního stíhání, se však pokračuje, prohlásí-li obviněný do tří dnů od doby, kdy mu bylo usnesení o zastavení trestního stíhání oznámeno, že na projednání věci trvá. Smyslem ustanovení § 11 odst. 4 trestního řádu je dát možnost obviněnému, jehož trestní stíhání bylo z uvedeného důvodu zastaveno, aby mohl pokračovat v trestním řízení a docílit popř. zprošťujícího rozsudku a tím své plné rehabilitace. I v případě zastavení trestního stíhání z důvodu promlčení nastává, stejně jako tomu bylo v případech zastavení trestního stíhání z důvodu jeho nepřiměřené délky či z důvodu amnestie ze dne 1.1.2013, pro obviněného ten příznivý následek, že již mu nemůže být uložen trest, a to dokonce ani v případě, že by trval na projednání věci a byl shledán vinným (§ 227 trestního řádu), přičemž žalobce navíc v této věci na projednání věci netrval. Byť důvodem promlčení trestní odpovědnosti a následného zastavení trestního stíhání primárně není poskytnutí zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou obviněnému nepřiměřenou délkou jeho trestního stíhání, neznamená to, že právě s ohledem na důsledky takového rozhodnutí, tj. nemožnost uložit trest, nemůže rozhodnutí o zastavení trestního stíhání formu zadostiučinění představovat, a to zejména ve spojení s konstatováním porušení práva, které je základní a plnohodnotnou formou zadostiučinění. Konstatování porušení práva ve spojení se zastavením trestního stíhání z důvodu jeho promlčení tak zásadně představuje pro poškozeného způsobitelné, účinné a dostatečné zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou délkou trestního stíhání. Ještě jinou formu zadostiučinění lze vedle toho poškozenému přiznat, jen pokud odškodnění, kterého se mu takto dostalo, se s ohledem na konkrétní okolnosti případu nejeví jako dostačující. V daném případě k takovému závěru nelze dle žalované dojít vzhledem k výše uvedeným okolnostem věci a zjevnému nezájmu žalobce o věc, jak již bylo popsáno výše. Dále je vhodné zdůraznit, že za situace, kdy žalobce sám netrval na projednání věci po vydání usnesení o zastavení trestního stíhání z důvodu jeho promlčení a dle konstantní judikatury tak již nemůže vznášet nárok na náhradu nemajetkové újmy z titulu nezákonného rozhodnutí spočívajícího v zahájení trestního stíhání, nelze skutečnosti rozhodné pro posouzení této újmy aplikovat na posouzení nároku na poskytnutí přiměřeného zadostiučinění z titulu nepřiměřené délky řízení, jak činí žalobce ve své mimosoudní žádosti a nyní v žalobě. Na základě uvedeného žalovaná poskytla mimosoudně žalobci zadostiučinění ve formě konstatování, že došlo k porušení jeho práva na přiměřenou délku trestního řízení vedeného před Krajským soudem v Ústí nad Labem pod sp. zn. [REDAKCE] avšak nebyl shledán důvod pro poskytnutí zadostiučinění v penězích, neboť konstatování porušení práva na projednání věci v přiměřené lhůtě v trestním řízení vedeném před Krajským soudem v Ústí nad Labem pod sp. zn. [REDAKCE] se v dané věci jeví jako dostačující odškodnění.

3. Ze spisu Krajského soudu v Ústí nad Labem sp.zn. [REDAKCE] bylo soudem zjištěno následující. Usnesením Policie České republiky SKPV Správy Severočeského kraje, II. odboru – HK 1. odd. v Ústí nad Labem ČTS: [REDAKCE] ze dne 8.3.2006 bylo zahájeno trestní stíhání žalobce pro trestný čin porušování povinností při správě cizího majetku podle ustanovení § 255a odst. 1, odst. 2 písm. a), b) trestního zákona, kterého se měl dopustit tím, že na podkladě výběrového řízení vyhlášeného dne 12.4.2005 statutárním městem [REDAKCE] dal na prodej 103 699 kusů akcií etc. Dne 14.3.2006 bylo usnesení doručeno žalobci. Dne 17.3.2006 proti němu podal žalobce stížnost, která byla dne 25.4.2006 pod č. j. [REDAKCE] zamítnuta. Žalobce odmítl vypovídat. Trestně stíháno bylo celkem 13 obžalovaných. Ve věci byl vypracován znalecký posudek dne 14.10.2005 a následně bylo zajišťováno značné množství důkazního materiálu, byly zajišťovány listiny k vývoji kurzu, objemu obchodů, emitenta akcií apod. Dne 30.11.2006 byla podána obžaloba u Krajského soudu v Ústí nad Labem, která byla vedena pod sp. zn. [REDAKCE] Krajský soud v Ústí nad Labem pod č. j. [REDAKCE] na neveřejném zasedání dne 20.5.2008 trestní stíhání zastavil. Proti zastavení trestního stíhání byla podána stížnost ze strany státní zástupkyně dne 30.5.2008. Dne 18.6.2008 byl spis předložen Vrchnímu soudu v Praze, jako soudu odvolacímu, a ten pod č. j. [REDAKCE] usnesení, kterým bylo řízení

zastaveno, zrušil a věc vrátil státnímu zástupci k dalšímu došetření. Následně byl vypracován nový znalecký posudek, který byl soudu předložen 30.6.2009. Nově byli obvinění a jejich právní zástupci vyzváni k možnosti prostudovat spis dne 11.8.2009. Ve věci byla podána nová obžaloba ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem, která byla vedena pod sp. zn. [REDAKCE]. Následovalo dne 10.12.2009 prodloužení pro nařízení hlavního líčení do 10.3.2010 pro velké množství nevyřízených věcí z předchozích let a stejně tak ještě dne 10.6.2010, 10.9.2010, 12.10.2010, a to až do dne 10.3.2011. Dne 3.4.2013 bylo nařízeno hlavní líčení na den 5. až 7.6.2013. K tomuto byli obesíláni obžalovaní. Následně hlavní líčení neproběhlo. Bylo přeodročeno na den 5. až 6.9.2013 s tím, že na něm mělo dojít k výsledku obžalovaných. Všichni obžalovaní využili na hlavním líčení svého práva a odmítli vypovídat. Hlavní líčení bylo odročeno na den 3. až 4.10. a 7. až 8.11.2013. K hlavnímu líčení byli předvoláni svědci. Soudu byl předložen znalecký posudek. Hlavní líčení dne 3. až 4.10.2013 se konalo v nepřítomnosti všech obžalovaných. Při hlavním líčení byli vyslechnuti svědci. Další hlavní líčení proběhlo dne 7.11.2013, na kterém byl vyhlášený rozsudek, kterým byli obžalovaní obžaloby zproštěni. Dne 6.1.2014 státní zástupkyně podala proti rozsudku odvolání v neprospěch obžalovaných. Dne 5.3.2014 byl spis předložen vrchnímu soudu. Vrchní soudu usnesením č. j. [REDAKCE] zrušil rozhodnutí soudu I. stupně a věc vrátil k dalšímu řízení. Dne 16.2.2015 učinila státní zástupkyně dotaz na soudu kdy je možno očekávat další postup ve věci. Dne 11.9.2015 bylo nařízeno hlavní líčení na 6. až 7.1.2016. Dne 6.1.2016 proběhlo ve věci hlavní líčení, které bylo odročeno na 19. až 20.4.2016. Státní zástupkyně požádala o přeložení hlavního líčení z důvodu kolize. Hlavní líčení bylo dne 16.2.2016 přeodročeno na den 20. až 26.4.2016. Dne 25.4.2016 proběhlo hlavní líčení, na kterém byl vyhlášen rozsudek, kterým byli obžalovaní obžaloby zproštěni. Státní zástupkyně podala odvolání, které doplnila dne 30.1.2018. Spis byl předložen dne 11.6.2018 Vrchnímu soudu v Praze a ten rozhodl pod č. j. [REDAKCE] tak, že rozsudek soudu I. stupně zrušil a řízení zastavil. Toto rozhodnutí nabylo právní moci 15., 16. a 17.11.2018.

4. Soud má za prokázaný skutkový stav shodně s popisem průběhu řízení, vedeného u Krajského soudu v Ústí nad Labem pod sp. zn. [REDAKCE]
5. Podle § 1 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb. odpovídá stát za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu způsobenou při výkonu státní moci.
6. Podle § 5 písm. a) zákona č. 82/1998 Sb. odpovídá stát za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu, která byla způsobena nesprávným úředním postupem.
7. Podle § 13 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb. odpovídá stát za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem. Nesprávným úředním postupem je také porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v zákonem stanovené lhůtě. Nestanoví-li zákon pro provedení úkonu nebo vydání rozhodnutí žádnou lhůtu, považuje se za nesprávný úřední postup rovněž porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v přiměřené lhůtě.
8. Podle § 31a odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb. bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje se podle tohoto zákona též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu. Podle odst. 2. téhož zákonného ustanovení zadostiučinění se poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění se přihlédne k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo. Podle odst. 3. téhož zákonného ustanovení v případech, kdy nemajetková újma vznikla nesprávným úředním postupem podle § 13 odst. 1 věty 2. a 3., nebo § 22 odst. 1 věty 2. a 3., přihlédne se při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění rovněž ke konkrétním okolnostem případu, zejména k: a) celkové délce řízení, b) složitosti řízení, c) jednání poškozeného, kterým přispěl k průtahům v řízení, a k tomu, zda využil dostupných prostředků způsobilých odstranit průtahy v řízení, d) postupu orgánů veřejné moci během řízení a e) významu předmětu řízení pro poškozeného.

9. Možnost odškodnění za nemajetkovou újmu vzniklou nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem byl do právního řádu České republiky zakotven novelou zákona č. 82/1998 Sb., s účinností od 27.4.2006 (§ 31a zákona). Byl tak naplněn závazek vyplývající z čl. 13 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Podle čl. 6 odst. 1 věta první Úmluvy má každý právo na to, aby jeho záležitost byla spravedlivě, veřejně a v přiměřené lhůtě projednána nezávislým a nestranným soudem, zřízeným zákonem, který rozhodne o jeho občanských právech nebo závazcích nebo o oprávněnosti jakéhokoli trestního obvinění proti němu. Podle čl. 41 Úmluvy, jestliže Soud zjistí, že došlo k porušení Úmluvy nebo Protokolů k ní, a jestliže vnitrostátní právo dotčené Vysoké smluvní strany umožňuje pouze částečnou nápravu, přiznává Soud v případě potřeby poškozené straně spravedlivé zadostiučinění. Smyslem novely bylo přesunout rozhodování o náhradě nemajetkové újmy vzniklé porušením práva garantovaného čl. 6 odst. 1 Úmluvy z Evropského soudu pro lidská práva na vnitrostátní úroveň. Toto je obsaženo i v důvodové zprávě k čl. II zákona č. 160/2006 Sb. Z uvedených důvodů, má-li soud odškodňovat na vnitrostátní úrovni nemajetkovou újmu vzniklou porušením práva zakotveného již Úmluvou, jeho rozhodování vychází z kritérií ustavených judikaturou Evropského soudu pro lidská práva, a to tak, aby výklad pojmu *přiměřenosti lhůty* k projednání a rozhodnutí věci odpovídal výkladu podávanému ESLP.
10. Soud se tak zabýval délkou řízení ve smyslu judikatury ESLP s tím, že tato je nepřiměřená tehdy, neodpovídá-li složitosti, skutkové a právní náročnosti projednávané věci a *zároveň tkví v příčinách vycházejících z působení státu (tj. soudu) v projednávané věci, nikoliv stěžovatele, příp. od něj odlišných účastníků řízení*. Soud posuzoval řízení s přihlédnutím ke všem okolnostem *jako celek* (rozsudek Soudu ve věci Slezák a ostatní proti České republice ze dne 11.10.2005, § 36). I v řízení, v němž soud činil úkony v přiměřených lhůtách a jeho postup byl plynulý, lze konstatovat porušení práva na projednání věci v přiměřené lhůtě tehdy, když se s přihlédnutím ke všem okolnostem celková doba řízení přesto jeví nepřiměřeně dlouhou (viz rozsudek ESLP ve věci Kubizňáková proti České republice ze dne 21.6.2005, z něž plyne, že celkovou délku doby řízení nelze zdůvodňovat mj. opakovaným meritorním rozhodováním soudů, pokud byla rozhodnutí soudu nižší instance rušena soudy vyšších instancí pro pochybení, jež jim byl vytýkán).
11. Na základě zjištěného skutkového stavu a s přihlédnutím k citované právní úpravě soud posuzoval, zda-li v řízení vedeném Krajským soudem v Ústí nad Labem pod sp. zn. [REDAKCE] došlo k nesprávnému úřednímu postupu spočívajícím v nevydání rozhodnutí v přiměřené lhůtě. Rozhodné období, které soud posuzoval, bylo období, které specifikoval žalobce v žalobě, a to období 12 let a 7 měsíců od vydání usnesení o zahájení trestního řízení žalobce do vyhlášení usnesení Vrchního soudu v Praze, kterým tento soud řízení zastavil. Předmětné období soud poměřoval hledisky přiměřenosti obdobných řízení a dospěl, stejně jako účastníci řízení, k závěru, že celková délka řízení byla nepřiměřená. Jednalo se o obecně o trestní stíhání žalobce a dalších 13 spoluobviněných a následně spoluobžalovaných, kdy i Evropský soud pro lidská práva i konstantní judikatura spojuje s trestním stíháním poškozených, nutnost rychlého a účinného vyřešení takového řízení, a to tak, aby zde byl naplněn účel trestního stíhání. Zároveň je nutné poukázat na skutečnost, že se u trestního řízení jedná o řízení, které zasahuje zásadně do osobní sféry žalobce, a to právě nejistotou ohledně výsledku tohoto řízení, které zásadním způsobem může ovlivnit život trestně stíhané osoby. Celková délka řízení v rozsahu 12 let a 7 měsíců je dle názoru soudu nepřiměřená, a to ke všem okolnostem daného případu, byť ve věci bylo stíháno 13 spoluobviněných a předmětem řízení byla zejména jejich činnost v rámci rozhodování o záležitostech města [REDAKCE]. Ani toto nemůže být omluvou pro takto nepřiměřenou délku řízení. Je nutné poukázat i na skutečnost, že řízení probíhalo poměrně nekonzistentně, byť byly v rámci přípravného řízení zajišťovány důkazy a důkazní prostředky, byl vypracován znalecký posudek, následně byla podána obžaloba, dospěl soud k závěru, že takto ukončené přípravné řízení není dostačující. Toto vedlo k podání nové obžaloby, kdy však v rámci řízení u Krajského soudu v Ústí nad Labem, jako soudu I. stupně, bylo opakovaně zjišťováno, že

se nejedná o trestný čin, který byl kladen obžalovaným za vinu. Následně došlo k tomu, že řízení trvalo tak dlouho, že došlo k promlčení trestního stíhání i žalobce. Právě tato skutečnost, že nebylo ve věci samé rozhodnuto o vině ani nevině obžalovaných, ale že trestní stíhání žalobce bylo zastaveno z důvodu jeho promlčení tohoto trestního stíhání, je jasným ukazatelem skutečnosti, že takovéto trestní stíhání trvalo takovou dobu, že i trestní řád spojuje s během doby zánik trestnosti činu, a to právě promlčením uvedeného trestního stíhání. Soud dospěl k závěru, že celková délka řízení byla nepřiměřená a došlo tak k nesprávnému úřednímu postupu dle ustanovení § 13 zákona 82/98 Sb., spočívající v nevydání rozhodnutí v přiměřené lhůtě.

12. Za situace, kdy zdejší soud dospěl k závěru, že celková délka trestního řízení byla nepřiměřená, dále posuzoval, zda-li je dostačujícím zadostiučiněním samotné konstatování porušení práva ve spojení se zastavením trestního stíhání z důvodu promlčení, kdy toto konstatování považovala za dostatečné žalovaná. Soud I. stupně v tomto směru dospěl k závěru, že konstatování práva ve spojení se zastavením řízení z důvodu promlčení, dostačující formou nápravy není, a to vzhledem k celkové nepřiměřené délce řízení, kdy právě pouze v důsledku promlčení došlo k zastavení uvedeného trestního stíhání. Soud uvádí, že pokud by dle tvrzení žalované žalobce trval na pokračování v uvedeném trestním stíhání, potom by celková délka řízení byla ještě delší, než jaká byla dosud, a to délka přesahující 12 let a 7 měsíců. Vzhledem k tomu, že se jedná o požadavek žalobce na odškodnění za celkovou nepřiměřenou délku řízení, nikoliv za samotné vedení trestního stíhání z důvodu nezákonného rozhodnutí, má soud za to, že je v tomto směru irelevantní, jaký byl výsledek trestního stíhání, tj. zda-li žalobce byl či nebyl shledán vinným z trestného činu. Navíc soud poukazuje na všechna rozhodnutí Krajského soudu v Ústí nad Labem, který ve všech svých rozsudcích shledal obžalované, v tomto případě i žalobce, nevinými a obžaloby je ve svých rozsudcích zprostil. Nelze proto souhlasit s tvrzením žalované, že žalobce měl trvat na pokračování v řízení i po zastavení z důvodu promlčení, aby tak dosáhl jasného výsledku ohledně viny případně své nevinu. Soud dospěl k závěru, že je nutné vzniklou nemajetkovou odškodnit v penězích, neboť zásah do osobnostní sféry žalobce v důsledku nepřiměřené délky řízení byl masivní a značný. Z tohoto důvodu soud dospěl k závěru, že je na místě v souladu se stanoviskem Nejvyššího soudu Cpjn 206/2010 přiznat žalobci částku 17 000,- Kč za jeden rok trvání řízení, za první dva roky částku poloviční. Ve vztahu k rozhodnému období soud vycházel z vymezení žalobce, který za rozhodné období považuje období 12 let a 7 měsíců. S ohledem na uvedené tudíž nalézací soud dospěl k základní částce ve výši 196 916,- Kč. Tuto částku následně poměřoval parametry nastavenými v ustanovení § 31a odst. 3 zákona 82/1998 Sb. a dospěl k závěru, že je nutné ji snížit o 40% z důvodu složitosti samotného řízení, když z přípravného řízení vyplývá značná obtížnost při shromažďování důkazů, a to i vzhledem k tomu, že všichni obžalovaní ve věci byli naprosto nečinní, stejně tak jako město [REDAKCE] jako poškozený, odmítali vypovídat jak v přípravném řízení, tak následně i u hlavních líčení. Řízení bylo složité i z toho důvodu, že bylo nutné vyhotovovat znalecké posudky, vypořádat se se znaleckým posudkem, který byl předložen ze strany obžalovaných, a bylo nutné zjišťovat bankovní tajemství. Vzhledem k velkému množství obžalovaných i jejich právních zástupců potom samotné nařizování hlavního líčení bylo obtížné také po stránce procesní. Oproti uvedenému je však na místě základní částku navýšit o 20% z důvodu značného významu řízení pro žalobce. Jednalo se o trestní stíhání žalobce, a to ještě z důvodu výkonu jeho funkce u města [REDAKCE], řízení bylo masivně medializováno, zasáhlo značným způsobem do osobnostní sféry žalobce. I samotná judikatura Evropského soudu pro lidská práva i soudu vnitrostátních, spojuje se samotným trestním stíháním již obecně zvýšený význam takového řízení pro jeho účastníky. Dále soud I. stupně navýšil základní částku o 20%, a to z důvodu liknavého postupu soudů, zejména Krajského soudu v Ústí nad Labem, který ve věci způsobil značné průtahy, a státního zastupitelství, které podalo obžalobu, aniž by byly splněny předpoklady pro možné projednání takového případu, což je evidentní právě z usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem č. j. [REDAKCE] kterým soud řízení zastavil. Vrchní soud v Praze v uvedené souvislosti dne 30.10.2008 konstatoval v rozhodnutí č. j. [REDAKCE] že sice z dosud shromážděných

důkazů vyplynulo, že si obvinění při plnění důležité povinnosti opatrovat a spravovat cizí majetek neopatřili veškeré materiály, avšak je nutné došetření, které přesahuje možnosti soudu a věc tak byla vrácena státnímu zástupci k došetření. Další liknavý postup vyplývá i ze zpráv Krajského soudu v Ústí nad Labem, kdy je jasně ze zákona daná lhůta k nařízení hlavního líčení, která však byla neustále prodlužována, a to 10.3.2010, opakovaně do 10.3.2011, avšak hlavní líčení bylo následně nařízeno až 3.4.2013, po více než třech letech od podání obžaloby. Ve věci potom opakovaně soud I. stupně rozhodoval, následně byl rozsudek I. stupně zrušen, byl opět vrácen k dalšímu řízení pro nedostatečná skutková zjištění a následně došlo k rozhodnutí ohledně zastavení řízení z důvodu promlčení. Ve vztahu k počtu soudních soustav je nutné uvést, že řízení probíhalo na dvou stupních soudní soustavy. Soud má za to, že se jedná o počet soudních soustav, který je naprosto přiměřený a není na místě procentuálně moderovat základní částku. Stejně tak účastníci nezpůsobili nepřiměřenou délku uvedeného trestního stíhání. Je faktem, že žalobce a všichni spoluobžalovaní odmítli jak v přípravném řízení, tak i u hlavního líčení vypovídat, jedná se však o postup, který je přímo zakotven v trestním řádu. Využití práva nevypovídat, nemůže být proto kladeno k tíži žalobce.

13. Žalovaná odkázala na rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR, a to sp. zn. 30Cdo 1273/2014, které však nelze dle názoru zdejšího soudu aplikovat na případ žalobce, neboť v případě rozhodovaném dovolacím soudem bylo trestní stíhání zastaveno právě z důvodu nepřiměřené délky řízení. Dalším rozhodnutím, na které žalovaná upozornila, bylo rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR č. j. 30Cdo 843/2017 ze dne 27.2.2019, kdy toto rozhodnutí je možné aplikovat na případ žalobce. Nejvyšší soud v rozhodnutí dospěl k závěru, že byť důvodem promlčení trestní odpovědnosti a následného zastavení trestního stíhání primárně není poskytnutí zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou obviněnému nepřiměřenou délkou jeho trestního stíhání, neznamená to, že právě s ohledem na důsledky takového rozhodnutí, tj. nemožnost uložit trest, nemůže rozhodnutí o zastavení trestního stíhání formu zadostiučinění představovat, a to zejména ve spojení s konstatováním porušení práva, které je základní plnohodnotnou formou zadostiučinění. Konstatování porušení práva ve spojení se zastavením trestního stíhání z důvodu jeho promlčení tak dle dovolacího soudu zásadně představuje pro poškozeného způsobilé, účinné a dostatečné zadostiučinění za nemajetkovou újmu, způsobenou délkou trestního stíhání a ještě jinou formou zadostiučinění lze vedle toho poškozenému přiznat, pokud se odškodnění, kterého se mu tak dostalo, s ohledem na konkrétní okolnosti případu, nejeví jako dostačující.
14. S přihlédnutím ke shora uvedenému rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 30Cdo 843/2017 dospěl soud I. stupně k závěru, že ohledem na konkrétní okolnosti případu, se samotné konstatování práva ve spojení se zastavením trestního stíhání z důvodu jeho promlčení, nejeví jako dostačující. U žalobce se jednalo o poměrně závažný trestný čin, pro který byl stíhán. Jednalo se o čin, který byl spojený i s politikou na regionální úrovni u žalobce. Celé trestní stíhání a zejména potom jeho délka zapůsobila právě v oblasti této jeho činnosti, neboť v důsledku trestního stíhání, které bylo masivně medializováno po dlouhou dobu cca 13 let, byl žalobce ostrakizován i ze strany médií. Vzhledem k tomu, že se jednalo o regionální úroveň a byla zde široká povědomost o tom, že vůči žalobci je takovouto dobu vedeno trestní stíhání, se žalobce nemohl angažovat v politickém životě. Délka trestního stíhání jej připravila o možnost být volen i nadále, neboť došlo k odklonu jeho voličské základny. Celková délka řízení mu tak znemožnila se aktivně zapojovat do politického života v aktivní roli. Soud tak dospěl k závěru, že vzhledem ke všem okolnostem případu je namíste přiznat žalobci zadostiučinění v penězích, jak je shora uvedeno, a to za situace, jaké by se dostalo, kdyby nedošlo k zastavení trestního stíhání v důsledku jeho promlčení.
15. Při stanovení přiměřené výše zadostiučinění je dle přesvědčení procesního soudu nezbytné přihlédnout v neposlední řadě i k tomu, že k zastavení trestního stíhání došlo z důvodu jeho promlčení. Pokud byl tedy žalobce již částečně odškodněn v rámci samotného trestního stíhání, a to zastavením trestního stíhání v důsledku promlčení, a současně se mu dostalo konstatování

porušení práva, což představuje i dle shora uvedené judikatury plně hodnotná forma zadostiučinění, je na místě vypočtenou částku zadostiučinění v penězích ponížít ještě o 50%, a to z toho důvodu, že právě těchto 50% odškodnění je představováno samotným zastavením trestního stíhání žalobce z důvodu jeho promlčení a konstatování porušení práva ve spojení s touto situací. Za situace, kdy soud dospěl po moderaci základní částky ve smyslu ust. § 31a odst. 3 zákona 82/1998 Sb. k částce ve výši 196 916,- Kč, shledal, že při 50% ponížení je přiměřeným zadostiučiněním částka ve výši 98 458,- Kč, která je dle názoru zdejšího soudu schopná plně reparovat vzniklou nemajetkovou újmu žalobce.

16. O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve výroku III. podle § 142 odst. 3 o.s.ř., neboť přestože byl žalobce v řízení úspěšný pouze částečně, záviselo rozhodnutí o výši plnění na úvaze soudu. Žalobce požadoval přiznat náhradu nákladů řízení zahrnující odměnu za právní zastoupení za 3 úkony právní služby á 3 100,- Kč (převzetí věci, sepis žaloby a účast na jednání dne 21.2.2020), 3 režijní paušály po 300,- Kč, zaplacený soudní poplatek a DPH. Soud přiznal žalobci náhradu nákladů řízení v celkové výši 14 342,- Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do patnácti dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení k Městskému soudu v Praze prostřednictvím Obvodního soudu pro Prahu 2.

Praha 28. února 2020

JUDr. Luděk Pilný v.r.
soudce